

הקדמת הרב המחבר

יורה דעה ועי' יהיה לו לזכרון לדורי דורות ויהיה נשמתו צרורה בצרור החיים בתוך נשמות הצדיקים לאור באור חיים נצחיים סלה:

והנה מרי היותי 'ושב פה עיר נאווי דוואר להדפיס ספר שלי שלח אלי ש"ב הרב המאה"ג הגאון המפורסם מוהר"ר משה שלמה זלמן האב"ד דק"ק קראקא יצ"ו. וכעת מכון שכתו בק"ק ווארשא יצ"ו. שלח אלי ארבעה שאלות ותשובות והשבתי עליהן והדפסתי אותם בסוף חידושי שאלות ותשובות לח"ס. ועוד שלח ש"ב הגאון הג"ל קונטרס אחד אשר חירש ואשר השיב לו הגאון תפארת ישראל אחיו הגאון הרב האב"ד דק"ק המבורג. ואם אמנם נפשי חשקה להשיב על דבריהם וכפרט על הגאון ש"ב אב"ד דק"ק אה"ו אשר חדת הוא לי אמנם ארכו הימים אשר אני יושב נע וגר ולכי כל עמי לעיין בדבר חדש. ועוד שלח לי ש"ב הגאון מקראקא בענין התשובה שלי אשר יש תשובה בענין נזקי חניות שכתב הגאון הג"ל וכעת לבי כל עמי להשיב על דבריו ואם יזכני השי' להדפיס חידושי הנותרים ואשר אחרש עוד איה אשיב על דבריהם:

והנה חלקתי ספר הזה לשני חלקים חלק הראשון על חידושי הלכות על דרך שאלה ותשובה על ארבעה חלקים ש"ע. ולהיות כי מה שהדפסתי על ח"ס הוא הרב באיכותו וכמותו לכן העמדתי בשער הראשון לאחר זה יצא ראשונה. ואם מתראוי להקדים חא"ח אמנם אין מוקדם ומאוחר בתורה. וחלק שני על א"ח וחלק שלישי על י"ד וחלק ד' על אבן העזר והכל חלק ראשון. וחלק שני על דרושי תורה וחידושי אגדות:

והנה בקשתי מכל חכמי ישראל ולומדי תורה של עמנו בית ישראל שיענינו בכל יום בחידושי הלכות ובחידושי תורה ולדעתי נחת גדול יהיה להם ואם יקשה להם איזה דבר יענינו כי לדעתי הרבה יגיעות ינעתי שלא יהיה בהם נפתל. ואם אחר כל היגיעות יקשה להם איזה דבר ידוע מה שאמר דוד המע"ה שניאות מי יבין ואם יודיעו לי בעודי בחיים חייתי אשיב להם ואם יהיה איזה שניאה אודה להם על האמת ולא אבוש:

מ"ר אכלה לדבר. כבר אמרו חז"ל כירא דשתה ממנו מים לא תשרי בו קלא לנגאי כי אם קול זמרה ותפלה. והנה אני שואל ומבקש מאת אבינו שבשמים אשר ישלח ברכה והצלחה לכל הקהלות אשר הייתי בהם אב"ד דהיינו בראשונה בק"ק בולגריא. ושנית בק"ק פשעווארסק. ושלישית בק"ק מארנפאל וכל ערי הקרייז. ורביעית בק"ק פוזנא. אשר הימיכו עמי יימיב השם יתברך עמהם וישלם להם כגמולם:

ועל המוב יזכר שם הרבני הנגיד מוה' בנימין פרענקיל אחד מתושבי עיר נאווי דוואר אשר הבטיח לי לעשות הגהות ולוח המעות על חידושים שלי אשר הרבה מעות נפלו כבתי' ובדפוס כי ראיתי שהוא זריו ונזהר ממעות ונם לעשות מראה מקומות בגמרא ופוסקים ראשונים ואחרונים על כל דברי חידושים שלי ולדעתי יתקן מוהר"ר בנימין הג"ל כל המעיות ואם ישארו עוד מעיות בקשתי מכל חכמי הדור המה יבינו ויזכילו המעות ולהעמיד האמת על מבונו. הב"ד המחבר הבא עה"ח היום יום ג' י"ט אלול הקס"ז לפ"ק:

נא"ם שמואל הקטן האב"ד דק"ק פוזנא יצ"ו:

אשר ילמדו בספרים עומד זכותן לאחר מותו לזכות לו וא"כ הגאה יש לו לאחר מותו. ועפ"ז יש לכל אדם אשר מדפיס חידושים לקרוא לו בשם בית דה ביתו באמת דהנה בית הוא קבר ואם מדפיס חידושים וילמדו דורו ודורי דורות עושה נחת רוח לאדם בקבר לכך עלה על דעתי להעלות שם לספרי בית שמואל. אך כבר קדמוני הגאון בית שמואל וקרא ספרו בית שמואל לכך קראתי שם ספרי בית שמואל האחרון ע"ש הפסק גדול יהיה כבוד הבית האזרחי מן הראשון. וחלילה לי לחמוא ולומר שגדול יהיה ספרי או להיות ספרי כמו בית שמואל הראשון כי כבר אמרו חז"ל אם הראשונים כבני אדם כו'. אך אקוה לבורא ית"ש יתן חן וחסד לספר שלי ויקבל בעיני חכמי הזמן כמו בית שמואל הראשון:

והנה מחמת שלמדתי עם תלמידים ואמרו חז"ל הרוצה להחכים יעסוק בדיני ממונות רוב למודי היה בדיני ממונות וכעת מחמת התנאות אי אפשר להדפיס כל חידושים שלי אדפיס מכל ש"ע לפ"ע חידושים שלי ורוב ענין שלי היה לתרץ מה שאחרונים משינים על ראשונים. כפרט גדול האחרון השך ז"ל אשר כמה פעמים השיב על גדולי ראשונים מצמרות אורכות ומרחתי ליישב תמיד. ובפרט במקום שהשך ז"ל משיג על מרז רמ"א ז"ל מרחתי ליישב השגותיו. גם מרחתי תמיד ליישב קושיות בעל המחבר מים עמוקים ז"ל אשר משיג על מרז מהרש"א ז"ל בדברים פשוטים אשר חינוקות של בית רבן יודעין מרחתי ליישב ויתבארו כמה דברים בספרי וממנו יקחו ראייה על השאר:

וכתבתי חידושים שלי בדרך שאלה ותשובה על ארבעה ש"ע כי עיקר התורה ללמוד ע"ם לעשות. וה חלק ראשון מספרי. וחלק שני יהיה דרושים על התורה על כל סדרא וסדרא ובתוך הדרוש חידושי אגדות. והשי' יאריך ימי ליתן לי הרוחה ואוכה להדפיס שאר חידושי שחדשתי ומה שאחרש איה:

ועל המוב יזכר שם כבוד א"א הרב המאה"ג המנוח המפורסם מוהר"ר משה פנחס זללה"ה שהי' אב"ד דק"ק סוויז פרגס גדליל לבוב ונאמן דר"א יצ"ו והיה תורה וגדולה במקום אחד ועל מוב יזכר שם אמי הרבנית הצדקת מרת רבקה זלה"ה אשר גדלו אותי לתורה ויהיה נפשותם צרורות בצרור החיים עם נשמת כל הצדיקים וצדקניות אמנו:

ועל המוב יזכר אשתי הרבנית הצנועה מרת רחל הדסה בת דודי הרב המאה"ג המנוח המפורסם מוהר"ר צבי הירש זלה"ה. אשר נתנה עיניה עלי להברות אותי כי אני איש חלש מאד והיא התאמצה להשיב כחי ועי' עסקתי וחדשתי חידושים אלו ולכבודה ולזכות אותה כזה וכבא. ואני אדפיס דרשה אשר דרשתי בק"ק לובלין בעת נשואין שלי עמה. ואדפיס הדרשה בסוף חידושי לש"ע א"ע. וגם אדפיס אחר הדרשה הג"ל חידושים מבני הרב המופלג הדריך ובקי מוהר"ר מרדכי יואל אשר הוא ס"ג ומאור עינים בתורה השם יתן לו הרווחה גדולה שילמדו מתוך הרחבה:

ולזכות נשמת אחי הרב הגאון החסיד האמתי מוהר"ר יוסף זלה"ה אשר היה בסוף ימיו אב"ד דק"ק פוזנא והרביץ תורה בישראל וחדש הרבה וכל כתבי קודש אשר הניה ברכה אחריו לקחו בניו של אחי הרבנים המאה"ג בדרך רחוקה ממני וכעת חפשתי ומצאתי אצל אחד מתלמידיו שנים ושלושה אשכולות מאיש אשכול והדפסתיים בסוף חידושי